

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteutuminen 2024 ja valvontaohjelma vuodelle 2025

Teknltk 18.03.2025 § 4
80/11.01.04/2025

Valmistelija Ympäristötarkastajat Leena Karppinen, Jouni Hoffrén

Yleistä valvontasuunnitelmasta ja valvontaohjelmasta

Ympäristönsuojelulain (YsL 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten *valvontasuunnitelma*, sekä jätelain 124 §:n mukaan kunnan on laadittava valvontasuunnitelma ko. pykälän mukaisista kunnan valvonnassa olevista jätehuollon kohteista. Suunnitelmat voidaan yhdistää samaan valvontasuunnitelmaan. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa kuvataan tämän lisäksi valvonnan järjestäminen ja riskiarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma vuosille 2023-2025 on hyväksytty elinvoimalautakunnan kokouksessa 15.12.2022. Jätelain mukainen valvontasuunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi (JL 124 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n sekä jätelain 124 § mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (*valvontaohjelma*). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Kunnan valvontaohjelmaan ei sisälly ELY-keskuksen valvontaan kuuluvat lupavelvolliset toiminnot, vaikka kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääsääntöisesti osallistuu ELY-keskuksen tekemille tarkastuksille.

Valvonnan maksullisuus

Suunnitelmakauden valvontaohjelmaan sisältyvistä valvontatarkastuksista ja muista ohjelman mukaisista valvontatoimenpiteistä voidaan ympäristönsuojelulain 205 §:n ja jätelain 124 §:n perusteella periä maksu.

Ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaiset valvontamaksut on päätetty elinvoimalautakunnan 14.4.2021 hyväksymässä ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa. Valvontaohjelman mukaisen ympäristönsuojelulain mukaisen tarkastuksen maksu on tällä hetkellä 570,00 euroa ja jätelain mukaisen tarkastuksen maksu 500 euroa. Niin

sanotuille mikroyrityksille (YsL 206 §) tehtävistä tarkastuksista perittävästä tarkastusmaksusta vähennetään 25 %.

Vuoden 2024 valvontaohjelman toteutuminen

Vuoden 2024 valvontaohjelmaan sisältyi suunnitelmallisia tarkastuksia lupavelvollisiin ja rekisteröityihin kohteisiin seuraavasti ja niiden toteuma oli seuraava

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

Toimiala	Suunnitellut tarkastukset (kpl)	Mahdolliset tarkastukset (kpl)*	Tehdyt tarkastukset (kpl)	Toteuma (%)
Eläinsuojat	3	2	2	100
Jakeluasemat	1	1	1	100
Kivenlouhimot ja -murskaamot	2	1	1	100
	7	4	4	

*) Kaikki suunnitellut tarkastukset eivät olleet toteutettavissa. Suunnitelluista tarkastuksista jäi pois ne kohteet, joissa toiminta oli kokonaan loppunut tai toimintaa ei muutoin ollut vuonna 2024. Toteutumaprosentti on laskettu suunnitelluista mahdollisista tarkastusmääristä.

Ympäristölupavelvollisiin ja rekisteröityihin kohteisiin tehtiin muita tarkastuksia (vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi tehdyt tarkastukset, muut ajankohtaiset tarkastukset).

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valvottavia ottoalueita oli vuoden 2024 alussa 12 kpl. Maa-ainesten ottokohteita suunniteltiin tarkastettavaksi riskiluokituksen perusteella vuonna 2024 3 kpl. Kaikki suunnitellut tarkastukset eivät olleet toteutettavissa. Suunnitelluista tarkastuksista jäi pois ne kohteet, joilla ei ollut toimintaa tai joille käsiteltiin uusi lupa. Tarkastuksia tehtiin mahdollisista tarkastuksista 2/2, **toteumaksi** muodostui näin ollen **100 %**.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi maa-aineslupakohteisiin tehtiin lisäksi myös muita tarkastuksia (vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi tehdyt tarkastukset, muut ajankohtaiset tarkastukset).

3. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain 100 §:n nojalla rekisteröityä kohdetta ei tarkastettu vuonna 2024, sillä sen uusi toiminta rekisteröitiin uudenaikaisena uuteen paikkaan.

Valvontaohjelma vuodelle 2025

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

Vuoden 2025 alussa ympäristölupavelvollisten ja rekisteröityjen toimintojen lukumäärä toimialoittain, niiden toimialakohtainen tarkastusväli sekä vuodelle 2025 suunnitellut tarkastukset ovat seuraavat

Toimiala	Tarkastusväli (vuotta)	Kohteiden luku-määrä (kpl)	Suunniteltujen tarkastusten
----------	------------------------	----------------------------	-----------------------------

	(*)		määrä vuonna 2025 (kpl)
Eläinsuojat ja turkistarhat	5	2	0
Energiantuotanto	5	1	0
Jakeluasemat	5	1	0
Kivenlouhimot ja -murskaamot	5	7	2
Moottoriurheilu- ja ampumaradat	3	1	0
Yhteensä		12	2

(*) = laitoskohtaisesti tarkastusväli voi olla lyhyempi esim. pohjavesialueilla tai kohteen kokoon perustuen, tarkastusväli voi olla myös pidempi esim. hyvään tarkastushistoriaan perustuen

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi, ottaen huomioon luvan saajan järjestämä omavalvonta ja asiantuntemus sekä ottamistoiminnan laatu ja laajuus. Asetuksen mukaisesti kaikilla lupa-alueilla tehdään alkutarkastus ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä ja lopputarkastus, kun ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Valvottavia ottoalueita on vuoden 2025 alussa 11 kpl. Maa-ainesten ottokohteita tarkastetaan riskiluokituksen perusteella vuonna 2025 9 kpl.

3. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain 124 §:n mukaan toiminnat ja laitokset, joissa muodostuu vaarallisia jätteitä sekä esimerkiksi keräystä harjoittavat sekä jätteen välittäjänä toimivat tulee tarkastaa määrävälein asianmukaisesti.

Jätelain mukaan kunnan valvontasuunnitelmaan on sisällytettävä toiminnat ja laitokset, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, sekä jätelain 100 §:n mukainen jätteen ammattimainen keräystoiminta.

Viranomaisten valvontatieto perustuu erityisesti toiminnanharjoittajien ilmoituksiin, yleisöilmoituksiin, toiminnanharjoittajan määräaikaisraportointeihin, taloudellista tilannetta kuvaavaan riskimittariin ja ympäristön tilaa koskevien raporttien seurantaan sekä niiden arvioimiseen.

Jätelain mukaiset tarkastukset	Kohteita	Suunniteltuja tarkastuksia vuonna 2025
Jätelain 100 § nojalla rekisteröidyt kohteet	3	0
Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastukset	364	0
Muut jätehuolto-tarkastukset	10-30	

Esittelijä	Tekninen johtaja Jaakko Hintikka
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää merkitä tiedoksi ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuman vuodelta 2024 ja valvontaohjelman vuodelle 2025.
Päätös	Tekninen lautakunta päätti merkitä tiedoksi ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuman vuodelta 2024 ja valvontaohjelman vuodelle 2025.